

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

**ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ
«ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ, ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑ, ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΑ
ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ»**

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ
«ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ, ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑ, ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ
ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ»

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Στις 20/5/2011, εστάλη από το γραφείο του Γενικού Γραμματέα Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, προς γνωμοδότηση, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.) το Σχέδιο Νόμου με τίτλο **«Λειτουργία Ενεργειακών Αγορών, Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις».**

Η Εκτελεστική Επιτροπή της Ο.Κ.Ε. συνέστησε Επιτροπή Εργασίας αποτελούμενη από τους κ.κ. **Φωκίωνα Δεληγιάννη, Γεώργιο Αμβράζη, Ηλία Ηλιόπουλο, Παναγιώτη Συριόπουλο, Παναγιώτη Πεβερέτο και Νικόλαο Τσεμπερλίδη.**

Ως πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας ορίστηκε ο κ. **Η. Ηλιόπουλος.** Στις εργασίες της Επιτροπής Εργασίας μετείχαν ως εμπειρογνώμονες οι κ.κ. **Μανώλης Κακαράς, Παντελής Κάπρος και Αλβέρτος Μαΐσης.** Από πλευράς Ο.Κ.Ε. η επιστημονική σύμβουλος **Δρ. Αφροδίτη Μακρυγιάννη** είχε τον επιστημονικό συντονισμό της Ομάδας. Ερευνητική στήριξη παρείχε από πλευράς Ο.Κ.Ε. η κα **Κωνσταντίνα Ρεμπεστέκου.**

Η Επιτροπή Εργασίας ολοκλήρωσε τις εργασίες της σε τρεις (3) συνεδριάσεις, ενώ η Εκτελεστική Επιτροπή διαμόρφωσε την εισήγησή της προς την Ολομέλεια στη συνεδρίασή της στις 28 Ιουλίου 2011.

Η Ολομέλεια της Ο.Κ.Ε., αφού ολοκλήρωσε τη συζήτηση για το θέμα στη συνεδρίαση της **25^{ης} Νοεμβρίου 2011,** διατύπωσε την υπ' αριθ. **262** Γνώμη της.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΓΝΩΜΗΣ

Η παρούσα Γνώμη της Ο.Κ.Ε. αποτελείται από τρία Κεφάλαια.

Στο Κεφάλαιο Α' παρουσιάζονται συνοπτικά οι διατάξεις του Σχεδίου Νόμου (Σχ/Ν), το οποίο έχει ως στόχο την προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις διατάξεις των Οδηγιών 2009/72/ΕΚ και 2009/73/ΕΚ που αφορούν την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου.

Στο Κεφάλαιο Β' παρουσιάζεται η Γενική Αξιολόγηση επί του Σχ/Ν. Καταρχήν, βασική θέση της Ο.Κ.Ε., η οποία έχει εκφραστεί σε όλες τις μέχρι σήμερα Γνωμοδοτήσεις της για τα θέματα της ενέργειας, είναι ότι **η ενέργεια αποτελεί κοινωνικό αγαθό βαρύνουσας σημασίας και η ευθύνη για το συντονισμό και τον έλεγχο της παραγωγής και της διάθεσής της είναι υπόθεση του κράτους.**

Στη συνέχεια, οι βασικότερες παρατηρήσεις της Ο.Κ.Ε. επικεντρώνονται στα ακόλουθα:

Α. Οι ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στο Σχ/Ν προχωρούν πέρα από τις Κοινοτικές Οδηγίες που απαιτείται να ενσωματωθούν στο εθνικό δίκαιο. Θέση της Ο.Κ.Ε. είναι ότι η όποια νομοθετική μεταρρύθμιση σε κρίσιμους τομείς της οικονομίας πρέπει να συνοδεύεται από τεκμηριωμένη ανάλυση των λόγων που καθιστούν επιβεβλημένη την αλλαγή αυτή, καθώς και από αξιολόγηση των επιπτώσεών τους.

Β. Όσον αφορά τη διάταξη του Σχ/Ν σχετικά με τα τιμολόγια των ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων, θέση της Ο.Κ.Ε. είναι ότι η τιμολογιακή πολιτική στον τομέα της ενέργειας είναι ζήτημα καθαρά οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής της κυβέρνησης, γιατί εμπεριέχει την κατανομή κατά κλάδο και κατηγορία πελατών. Επομένως, δεν είναι ζήτημα τεχνοκρατικό ή ρυθμιστικό και δεν θα πρέπει να ανατεθεί στη ΡΑΕ, αλλά να παραμείνει στο αρμόδιο Υπουργείο.

Γ. Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι η εφαρμογή του μοντέλου ΙΤΟ, το οποίο επιλέγεται με το Σχ/Ν, είναι χρονοβόρα και με υψηλό κόστος, το οποίο θα μεταφερθεί εν τέλει στους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας. Θέση της

Ο.Κ.Ε. είναι ότι η προσφορότερη λύση θα ήταν να συνεχίσει ο ΔΕΣΜΗΕ για μία σύντομη μεταβατική περίοδο, μέχρις ότου συγκροτηθεί ανεξάρτητη εταιρεία μεταφοράς, η οποία στη συνέχεια θα απορροφήσει τον ΔΕΣΜΗΕ.

Δ. Αναφορικά με τη θεσμική αναβάθμιση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ), η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι βρίσκεται στη σωστή κατεύθυνση, αλλά όσον αφορά την κατανομή των αρμοδιοτήτων, οι κανονιστικές πράξεις που ανάγονται σε ζητήματα άσκησης οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής θα πρέπει να ανατίθενται στην Κυβέρνηση και μόνο τα ζητήματα ρυθμιστικής και τεχνοκρατικής φύσης, ή λεπτομερειακής εφαρμογής να ανατίθενται στη ΡΑΕ.

Ε. Αναφορικά με το Μακροχρόνιο Ενεργειακό Σχεδιασμό, θα πρέπει να καθορισθεί ποιος εκπονεί το σχεδιασμό αυτό, καθώς είναι γνωστό ότι το ΣΕΕΣ, που είχε συσταθεί για το σκοπό αυτό, έχει καταργηθεί. Επιπλέον, πρέπει να καθοριστούν συγκεκριμένα χρονικά όρια εντός των οποίων ο Υπουργός θα παρουσιάζει το πρόγραμμα στη Βουλή.

Το Κεφάλαιο Γ' περιλαμβάνει τις κατ' άρθρον παρατηρήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

Το Σχέδιο Νόμου (Σχ/Ν) με τίτλο «Λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις» χωρίζεται σε 3 Ενότητες. Η Ενότητα Α΄ αφορά τη λειτουργία ενεργειακών αγορών ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου, η Ενότητα Β΄ αφορά την έρευνα, παραγωγή και τα δίκτυα μεταφοράς υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις, και η Ενότητα Γ΄ περιλαμβάνει τελικές, μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις.

Η **Ενότητα Α΄** περιλαμβάνει 144 άρθρα που διακρίνονται σε 5 Μέρη.

Στο **Α΄ Μέρος**, το οποίο αποτελείται από 7 Κεφάλαια, περιλαμβάνονται ρυθμίσεις που αφορούν τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ). Ειδικότερα:

Στο Κεφάλαιο Α΄ με τίτλο «Γενικές Διατάξεις» (άρθ. 3) τίθενται οι γενικοί κανόνες που διέπουν τις ενεργειακές αγορές και τις αρμοδιότητες της κεντρικής Διοίκησης και της ΡΑΕ, καθώς και οι θεμελιώδεις αρχές αναφορικά με την άσκηση ενεργειακών δραστηριοτήτων από τις επιχειρήσεις.

Το Κεφάλαιο Β΄ (άρθ. 4-11) έχει τίτλο «Οργάνωση και λειτουργία της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ)» και περιέχει τις επί μέρους οργανωτικές διατάξεις για τη ΡΑΕ, δηλαδή τον τρόπο συγκρότησης και λειτουργίας της, τις αρμοδιότητες του Προέδρου, τις εγγυήσεις αμεροληψίας και ανεξαρτησίας που αφορούν στα μέλη της, τον τρόπο επιλογής τους και τα ασυμβίβαστα που συναρτώνται με το έργο τους, καθώς και την ειδική διαδικασία για τον πειθαρχικό τους έλεγχο.

Το Κεφάλαιο Γ΄ έχει τίτλο «Αρμοδιότητες της ΡΑΕ» (άρθ. 12-26) και απαριθμεί τις σημαντικότερες αρμοδιότητες της ΡΑΕ, οι οποίες αφορούν τόσο στη ρύθμιση των μη ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων, όσο και στην εποπτεία επί των απελευθερωμένων ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων. Επίσης, περιλαμβάνονται και διατάξεις για την περιφερειακή ενεργειακή συνεργασία σε υπερεθνικό επίπεδο, καθώς και για τις σχέσεις της ΡΑΕ με την Επιτροπή Ανταγωνισμού.

Το Κεφάλαιο Δ' (άρθ. 27-37) περιλαμβάνει τα «Μέσα άσκησης των αρμοδιοτήτων της ΡΑΕ». Στο έργο της ΡΑΕ περιλαμβάνονται γενικές αποφασιστικές αρμοδιότητες και δράσεις όπως η λήψη ατομικών και κανονιστικών πράξεων, καθώς και η σύναψη συμβάσεων, η διεξαγωγή διαβουλεύσεων, η συλλογή στοιχείων, η διεξαγωγή ερευνών, η διενέργεια διαιτησιών, η εξέταση καταγγελιών και η επιβολή κυρώσεων, καθώς και η λήψη προσωρινών μέτρων για τη διασφάλιση της ενεργειακής αγοράς. Επίσης, αναμορφώνεται ο δικαστικός έλεγχος επί των πράξεων της ΡΑΕ.

Το Κεφάλαιο Ε' (άρθ. 38) έχει τίτλο «Πόροι - Οικονομική διαχείριση της ΡΑΕ» και προσδιορίζει τους πόρους της ΡΑΕ, οι οποίοι αφορούν κυρίως ανταποδοτικά τέλη που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις του τομέα της ενέργειας και επιδοτήσεις ερευνητικών προγραμμάτων. Ρυθμίζονται επίσης θέματα οικονομικής διαχείρισης της ΡΑΕ.

Το Κεφάλαιο ΣΤ' (άρθ. 39-44) με τίτλο «Γραμματεία της ΡΑΕ» αναφέρεται στον τρόπο οργάνωσης της Γραμματείας της ΡΑΕ, δηλαδή του ειδικού διοικητικού μηχανισμού ο οποίος επιτελεί στην πράξη το μεγαλύτερο μέρος του ρυθμιστικού έργου. Τίθενται οι κανόνες για τη διάρθρωση και τη στελέχωση των υπηρεσιών της Γραμματείας.

Το Κεφάλαιο Ζ' (άρθ. 45) με τίτλο «Κανονισμός εσωτερικής λειτουργίας και διαχείρισης της ΡΑΕ» οριοθετεί το περιεχόμενο του Κανονισμού αυτού, ο οποίος πρέπει να εκπονείται με βάση τα οριζόμενα στο παράγωγο ευρωπαϊκό δίκαιο, ευθέως από την εθνική ρυθμιστική αρχή.

Στο **Β' Μέρος** του Σχ/Ν, το οποίο αποτελείται από 3 Κεφάλαια, περιλαμβάνονται ρυθμίσεις που αφορούν την προστασία των καταναλωτών.

Στο Κεφάλαιο Α' με τίτλο «Γενικές διατάξεις» (άρθ. 46-54) περιλαμβάνονται οι ρυθμίσεις για την προστασία των πελατών στον τομέα της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου. Συγκεκριμένα, ορίζεται η έννοια των «Ευάλωτων Πελατών» και εξειδικεύονται τα κριτήρια προσδιορισμού των προσώπων που θα απολαμβάνουν των μέτρων αντιμετώπισης της ενεργειακής πενίας. Περαιτέρω, με τις διατάξεις του Κεφαλαίου αυτού καθορίζονται τα δικαιώματα των πελατών και οι υποχρεώσεις των προμηθευτών και θεσπίζονται ειδικές ρυθμίσεις ως προς τη

διαφάνεια των χρεώσεων και των πληροφοριών. Το σύνολο των ανωτέρω ρυθμίσεων εξειδικεύεται με τον κώδικα προμήθειας που εκδίδεται από τη ΡΑΕ στο πλαίσιο της ρυθμιστικών αρμοδιοτήτων της.

Το Κεφάλαιο Β' (άρθ. 55-58) έχει τίτλο «Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας» και ρυθμίζει τις Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ) και τη διαδικασία του καθορισμού των υποχρεώσεών τους, καθώς και της επιλογής των επιχειρήσεων που θα επιφορτίζονται με την παροχή τους. Ως υποχρεώσεις κοινής ωφέλειας ορίζονται οι Υπηρεσίες Προμηθευτή Τελευταίου Καταφυγίου για την αγορά ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου και οι Υπηρεσίες Καθολικής Υπηρεσίας για την αγορά ηλεκτρισμού. Προβλέπεται ότι η θέσπιση ΥΚΩ, εκτός αυτών που ήδη προβλέπονται εκ του νόμου, προϋποθέτει την προηγούμενη διενέργεια έκθεσης επιπτώσεων.

Το Κεφάλαιο Γ' (άρθρο 59) έχει τίτλο «Ευφυή συστήματα μέτρησης» και προσδιορίζει τη διαδικασία αντικατάστασης των υφιστάμενων συστημάτων μέτρησης της τελικής κατανάλωσης ενέργειας στο Δίκτυο Διανομής Ενέργειας με τα νέα ευφυή συστήματα.

Στο **Γ' Μέρος**, το οποίο αποτελείται από 10 Κεφάλαια, περιλαμβάνονται ρυθμίσεις που αφορούν την αγορά φυσικού αερίου και με τις οποίες ενσωματώνονται στην εθνική έννομη τάξη οι διατάξεις της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ.

Το Κεφάλαιο Α' (άρθ. 60) έχει τίτλο «Αρμοδιότητες της ΡΑΕ» και ρυθμίζει τις ειδικές αρμοδιότητες της ΡΑΕ ως προς την αγορά του φυσικού αερίου, οι οποίες περιέχονταν στην καταργούμενη διάταξη του άρθρου 3 του ν. 3428/2005.

Στο Κεφάλαιο Β' με τίτλο «Διαχωρισμός Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου» (άρθ. 61-66) προσδιορίζεται ότι κάθε διαχειριστής συστήματος μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένου του ΔΕΣΦΑ Α.Ε., θα πρέπει να πληρεί τα κριτήρια του ιδιοκτησιακού διαχωρισμού και καθορίζεται η διαδικασία πιστοποίησής του.

Με το Κεφάλαιο Γ' (άρθ. 67-73), το οποίο έχει τίτλο «Διαχείριση του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου», επικαιροποιείται ο ορισμός του ΕΣΦΑ, η διαχείριση του οποίου ανατίθεται στον ΔΕΣΦΑ Α.Ε., ώστε να μην απαιτείται

πλέον η έκδοση σχετικής άδειας κυριότητας ή διαχείρισης του ΕΣΦΑ. Περαιτέρω, ρυθμίζονται οι κανόνες διαχείρισης του ΕΣΦΑ, κατά τρόπο που να πληρεί τις προϋποθέσεις της 3ης Ενεργειακής Δέσμης.

Με τα Κεφάλαια Δ' (άρθ. 74-79) και Ε' (άρθ. 80), με τίτλο «Ανεξάρτητα Συστήματα Φυσικού Αερίου» και «Διανομή Φυσικού Αερίου», αντίστοιχα, μεταφέρονται οι καταργούμενες ρυθμίσεις των κεφαλαίων Γ' και Δ' του ν. 3428/2005, τροποποιούμενες προς το σκοπό εναρμόνισης με το ρυθμιστικό πλαίσιο της 3ης Ενεργειακής Δέσμης. Σημειώνεται δε, ότι η Οδηγία 2009/73/ΕΚ παρέχει στην Ελλάδα τη δυνατότητα να παρεκκλίνει από τα άρθρα 4, 24, 25, 26, 32, 37 ή/και 38 της Οδηγίας για τις γεωγραφικές περιοχές και τις χρονικές περιόδους που καθορίζονται στις άδειες που έχει εκδώσει πριν από τις 15 Μαρτίου 2002 και σύμφωνα με την Οδηγία 98/30/ΕΚ, για την ανάπτυξη και την αποκλειστική εκμετάλλευση των δικτύων διανομής σε ορισμένες γεωγραφικές περιοχές. Με τις διατάξεις του Σχ/Ν γίνεται χρήση της διακριτικής αυτής ευχέρειας.

Τα Κεφάλαια Στ' έως Θ' (άρθ. 81-90) αφορούν την προμήθεια φυσικού αερίου, τα τιμολόγια υπηρεσιών και τον Κανονισμό Αδειών. Με τα Κεφάλαια αυτά, μεταφέρονται οι καταργούμενες ρυθμίσεις των κεφαλαίων ΣΤ ως και Η του ν. 3428/2005.

Με το Κεφάλαιο Ι' (άρθ. 91-93), το οποίο έχει τίτλο «Λοιπές διατάξεις», διευκρινίζεται ότι η μεταβολή, με τις διατάξεις του Σχ/Ν, του νομικού πλαισίου που διέπει τις συμβάσεις προμήθειας φυσικού αερίου δεν συνιστά σπουδαίο λόγο καταγγελίας αυτών. Επιπλέον, ορίζεται η διαδικασία της παραχώρησης της χρήσης, ανάπτυξης και εκμετάλλευσης υπόγειου φυσικού χώρου σε χώρο αποθήκευσης φυσικού αερίου.

Στο **Δ' Μέρος** του Σχ/Ν, το οποίο αποτελείται από 6 Κεφάλαια, περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για την οργάνωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, με τις οποίες ενσωματώνονται στην εθνική έννομη τάξη οι διατάξεις της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ.

Το Κεφάλαιο Α' (άρθ. 94-96) έχει τίτλο «Μεταφορά Ηλεκτρικής Ενέργειας». Με αυτό ενσωματώνονται στην εθνική έννομη τάξη οι διατάξεις των άρθρων 5, 8, 12 και 41 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ.

Με το Κεφάλαιο Β' (άρθ. 97-109) που έχει τίτλο «Σύσταση, οργάνωση και λειτουργία του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας» ρυθμίζεται η διαδικασία σύστασης του νέου φορέα διαχείρισης του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρισμού (ΕΣΜΗΕ), στον οποίο μεταβιβάζεται και η κυριότητα των παγίων του συστήματος, κατόπιν απόσχισης του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων της ΔΕΗ Α.Ε., τα οποία υπάγονται λειτουργικά στις δραστηριότητες της Γενικής Διεύθυνσης Μεταφοράς της ΔΕΗ Α.Ε..

Με το Κεφάλαιο Γ' (άρθ. 110-116) που έχει τίτλο «Διαχωρισμός Συστημάτων Μεταφοράς και Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας» ενσωματώνονται στην εθνική έννομη τάξη οι διατάξεις των άρθρων 9, 10, 11, 17 και 16 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ.

Στο Κεφάλαιο Δ' (άρθ. 117-121) με τίτλο «Αγορά Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας» επαναπροσδιορίζονται οι αρμοδιότητες του ΔΕΣΜΗΕ, ο οποίος μετεξελίσσεται σε λειτουργό της αγοράς ηλεκτρισμού, καθώς η δραστηριότητα της διαχείρισης, εκμετάλλευσης και ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ περιέρχεται στον ΑΔΜΗΕ, που θα λειτουργεί υπό το πρότυπο του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς.

Το Κεφάλαιο Ε' (άρθ. 122-131) με τίτλο «Διανομή Ηλεκτρικής Ενέργειας» ρυθμίζει τη διαδικασία λειτουργικού και νομικού διαχωρισμού του διαχειριστή του συστήματος διανομής, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ. Επιπλέον, ορίζει ότι ο διαχειριστής του δικτύου διανομής είναι υπεύθυνος και για τη διαχείριση των ηλεκτρικών συστημάτων των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

Το Κεφάλαιο Στ' (άρθ. 132-143) έχει τίτλο «Παραγωγή, Προμήθεια και Οργάνωση της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας» και με αυτό ρυθμίζονται οι αδειοδοτικές διαδικασίες για την κατασκευή απευθείας γραμμών, την παραγωγή, προμήθεια και εμπορία ηλεκτρισμού, καθώς και οι γενικότερες διατάξεις για την οργάνωση του τομέα.

Στο **Ε' Μέρος** (άρθ. 144) περιέχονται οι ποινικές κυρώσεις σε βάρος των προσώπων που ασκούν τις δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Σχ/Ν, χωρίς σχετική άδεια.

Η **Ενότητα Β'** αποτελείται από 50 άρθρα κατανεμημένα σε 5 Κεφάλαια.

Στο Κεφάλαιο Α' (άρθ.145-153) με τίτλο «Σύσταση Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρίας Υδρογονανθράκων Α.Ε.» προβλέπεται η σύσταση Εθνικού Φορέα Υδρογονανθράκων, ο οποίος θα διαχειρίζεται τα αποκλειστικά δικαιώματα του Δημοσίου σε θέματα αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης των υδρογονανθράκων της χώρας και θα εισηγείται την παραχώρηση αυτών των δικαιωμάτων σε ενδιαφερόμενες πετρελαϊκές εταιρείες.

Το Κεφάλαιο Β' (άρθ. 154-164) με τίτλο «Τροποποίηση διατάξεων του Ν.2289/1995 περί Αναζήτησης, Έρευνας και Εκμετάλλευσης Υδρογονανθράκων και άλλες διατάξεις» περιλαμβάνει ρυθμίσεις που έχουν ως στόχο τον εκσυγχρονισμό του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου, σε συμμόρφωση με τη σχετική ευρωπαϊκή Οδηγία. Ειδικότερα, όλες οι αρμοδιότητες και τα δικαιώματα, που είχαν ανατεθεί στις εταιρίες ΔΕΠ Α.Ε. και ΔΕΠ – ΕΚΥ Α.Ε. βάσει του Ν.468/1976 και του Ν.2289/1995, περιέρχονται στο νέο φορέα ΕΔΕΥ Α.Ε., στον οποίο παρέχεται το δικαίωμα να συνάπτει συμβάσεις με τρίτους για την έρευνα και εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων. Επιπλέον, αναθεωρείται η ισχύουσα νομοθεσία περί υφαλοκρηπίδας, ώστε να εναρμονισθεί με τις διατάξεις της Σύμβασης των ΗΕ για το Δίκαιο της Θάλασσας (1982).

Στο Κεφάλαιο Γ' (άρθ. 165-175) με τίτλο «Διαδρομή και Εγκατάσταση Αγωγού Πετρελαίου Μπουργκάς - Αλεξανδρούπολη» καθορίζονται, μεταξύ άλλων, οι υποχρεώσεις των ιδιοκτητών ακινήτων από τα οποία διέρχεται ο αγωγός, η αποζημίωσή τους, καθώς και περιορισμοί δόμησης.

Στο Κεφάλαιο Δ' με τίτλο «Αγωγοί Φυσικού Αερίου Ελλάδας-Ιταλίας και Ελλάδας-Βουλγαρίας» (άρθ. 176-177) προκρίνεται να ισχύσουν οι ρυθμίσεις των προηγούμενων άρθρων που αφορούν στο έργο του αγωγού πετρελαίου Μπουργκάς – Αλεξανδρούπολη.

Στο Κεφάλαιο Ε' με τίτλο «Άλλες ρυθμίσεις» (άρθ. 178-194) ρυθμίζονται επιμέρους θέματα.

Τέλος, η **Ενότητα Γ'** (άρθ. 195-198) περιέχει τις τελικές, τις μεταβατικές και τις καταργούμενες διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΓΕΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

Το Σχέδιο Νόμου έχει ως στόχο την προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις διατάξεις των Οδηγιών 2009/72/ΕΚ και 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που αφορούν την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, αντίστοιχα και τη δημιουργία ενός ενιαίου, σαφούς και εναρμονισμένου με τις ανωτέρω Οδηγίες νομοθετικού πλαισίου για την οργάνωση και την εποπτεία της αγοράς της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου.

Βασική θέση της Ο.Κ.Ε., η οποία έχει εκφραστεί σε όλες τις μέχρι σήμερα Γνωμοδοτήσεις της για τα θέματα της ενέργειας, είναι ότι η ενέργεια αποτελεί κοινωνικό αγαθό βαρύνουσας σημασίας και η ευθύνη για το συντονισμό και τον έλεγχο της παραγωγής και της διάθεσής της είναι υπόθεση του κράτους.

Οι βασικές παρατηρήσεις της Ο.Κ.Ε., οι οποίες προκύπτουν από τη Γενική Αξιολόγηση του Σχεδίου Νόμου, επικεντρώνονται στα ακόλουθα:

Α. Οι ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στο Σχ/Ν προχωρούν πέρα από τις Κοινοτικές Οδηγίες 72 και 73 του 2009, που απαιτείται να ενσωματωθούν στο εθνικό δίκαιο. Συγκεκριμένα, με το παρόν Σχ/Ν καταργούνται όλοι σχεδόν οι νόμοι που είχαν θεσπισθεί ιδίως κατά την τελευταία δεκαετία σχετικά με τους τομείς της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου και αντικαθίστανται με νέες διατάξεις. **Θέση της Ο.Κ.Ε. είναι ότι η όποια νομοθετική μεταρρύθμιση σε κρίσιμους τομείς της οικονομίας πρέπει να συνοδεύεται από τεκμηριωμένη ανάλυση των λόγων που καθιστούν επιβεβλημένη την αλλαγή αυτή καθώς και από αξιολόγηση των επιπτώσεων τους.**

Επιπλέον, όπως προκύπτει από το Σχ/Ν και τις νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις που περιλαμβάνονται σε αυτό, η αντικατάσταση των τυπικών νόμων που αφορούν τους τομείς του φυσικού αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας θα συνοδευθεί από αντικατάσταση της νομοθεσίας που διέπει την

οργάνωσή τους. Με άλλα λόγια, απαιτείται εκ νέου θέσπιση του συνόλου της δευτερογενούς νομοθεσίας: των Κανονισμών και Κωδικών στους οποίους αναφέρονται ο ν. 2773/1999 και οι τροποποιήσεις αυτού, και ο ν. 3428/2005. Υπενθυμίζεται ότι, οι κανονιστικές αυτές πράξεις είναι συχνά πολύπλοκα και πολυσέλιδα κείμενα στα οποία περιλαμβάνονται εκτενείς, λεπτομερειακές ρυθμίσεις για τον τρόπο άσκησης κάθε επιμέρους δραστηριότητας, με ουσιώδεις πολλές φορές οικονομικές συνέπειες για τους συμμετέχοντες στην αγορά. Η θέσπιση των προαναφερόμενων πράξεων προϋποθέτει ενδελεχή ανάλυση και μελέτη ώστε να καταστεί δυνατή η βέλτιστη κάθε φορά επιλογή μοντέλου οργάνωσης της αγοράς. Αυτό σημαίνει ότι, για την ολοκλήρωση του νέου κανονιστικού πλαισίου, θα απαιτηθεί εκ των πραγμάτων μεγάλο χρονικό διάστημα, γεγονός που θα έχει ως συνέπεια κανονιστική ανασφάλεια, η οποία καθόλου δεν εξυπηρετεί στόχους όπως ο εκσυγχρονισμός των τομέων της ενέργειας και η προσέλκυση νέων επενδύσεων. Επιπρόσθετα, δεν παρέχεται καμία αιτιολογία για τους λόγους για τους οποίους κρίνεται αναγκαία η συνολική αντικατάσταση του υφιστάμενου κανονιστικού πλαισίου, όπως αυτό διαμορφώθηκε κατά την τελευταία δεκαετία. Το πλέον σοβαρό, όμως, είναι ότι επιδιώκεται αλλαγή του κανονιστικού πλαισίου χωρίς να προσδιορίζεται η κατεύθυνση της επιδιωκόμενης αλλαγής. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι προβλέπεται η θέσπιση νέου Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας (άρθρο 120), χωρίς να προσδιορίζεται προτεινόμενο μοντέλο οργάνωσης της αγοράς που θα δικαιολογούσε τυχόν συλλήβδην αλλαγή του κανονιστικού πλαισίου.

Τέλος, πρέπει να τονιστεί ότι, ενόψει του «κωδικοποιητικού» χαρακτήρα του Σχ/Ν, ο οποίος συνεπάγεται κατάργηση σωρείας υφιστάμενων διατάξεων που διέπουν τη λειτουργία των ενεργειακών αγορών, τόσο οι ορισμοί όσο και οι μεταβατικές διατάξεις που εισάγονται πρέπει να είναι σαφείς ώστε να αποφευχθεί η δημιουργία νομικών κενών. Επίσης, σημειώνεται ότι παρά τις βελτιώσεις που παρατηρούνται στο τελικό Σχ/Ν, χρειάζεται να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή ώστε να μην υπάρξει περιθώριο παρερμηνειών και αντιφάσεων αναφορικά με υφιστάμενες διατάξεις που περιλαμβάνονται σε άλλα σχετικά νομοθετήματα.

Β. Η διάταξη του Σχ/Ν σχετικά με τα τιμολόγια των ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων θα πρέπει να αποσαφηνισθεί, καθώς δίνεται η εντύπωση ότι η ρύθμιση των τιμολογίων πώλησης ρεύματος της ΔΕΗ ανατίθεται πλέον στη ΡΑΕ και όχι το ΥΠΕΚΑ, όπως μέχρι σήμερα. **Θέση της Ο.Κ.Ε. είναι ότι η τιμολογιακή πολιτική στον τομέα της ενέργειας είναι ζήτημα καθαρά οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής της κυβέρνησης, γιατί εμπεριέχει την κατανομή κατά κλάδο και κατηγορία πελατών. Επομένως, δεν είναι ζήτημα τεχνοκρατικό ή ρυθμιστικό και δεν θα πρέπει να ανατεθεί στη ΡΑΕ, αλλά να παραμείνει στο αρμόδιο Υπουργείο.**

Τέλος, και όσον αφορά την αναγγελθείσα απορρύθμιση των τιμολογίων από τον Σεπτέμβριο του 2011 η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι δεν είναι συμβατή με την ιδιαίτερα κρίσιμη συγκυρία που επικρατεί στη χώρα και θα επιβαρύνει υπέρμετρα τον τελικό καταναλωτή.

Γ. Το νομοσχέδιο επιλέγει το ΙΤΟ ως μοντέλο για την ανεξάρτητη διαχείριση του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας. Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι δεδομένων των συνθηκών ανταγωνισμού στην ελληνική αγορά, που χαρακτηρίζονται από την δεσπόζουσα θέση της ΔΕΗ, η ανάθεση της διαχείρισης σε θυγατρική της ΔΕΗ αποτελεί οπισθοδρόμηση σχετικά με τον μέχρι σήμερα τρόπο διαχείρισης (ΔΕΣΜΗΕ, μοντέλο ISO). Η εφαρμογή του μοντέλου ΙΤΟ κρίνεται χρονοβόρα και με υψηλό κόστος, το οποίο μεταφέρεται εν τέλει στους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας. Επίσης, οι διατάξεις του νομοσχεδίου δεν διασφαλίζουν την πραγματική ανεξαρτησία της υπό σύσταση θυγατρικής της ΔΕΗ ιδίως σχετικά με την κατανομή φορτίου, τη διαχείριση των αποκλίσεων, τον έλεγχο της πραγματικής διαθεσιμότητας μονάδων, την επιβολή ποινών κατά τον Κώδικα για τις δηλώσεις προμηθευτών και παραγωγών, καθώς και για τη διαχείριση των υδροηλεκτρικών. Τα ζητήματα αυτά είναι καίριας σημασίας για τον ανταγωνισμό και θα μπορούσαν να αντιμετωπισθούν αποτελεσματικά μόνο με το μοντέλο του ιδιοκτησιακού διαχωρισμού.

Ο έλεγχος μιας 100% θυγατρικής ενός μονοπωλίου από Εποπτικό Συμβούλιο, Υπεύθυνο Συμμόρφωσης, ΡΑΕ, Ελληνικό Δημόσιο κλπ, εκτός

από κόστος για τους καταναλωτές, ούτε την απελευθέρωση της αγοράς προάγει, ούτε την πλήρη εφαρμογή του Κανονισμού 714/2009 διευκολύνει, ούτε την ενσωμάτωση στα συστήματα εσωτερικής χονδρεμπορικής αγοράς που λειτουργούν σήμερα στην Κεντρική Ευρώπη (Χρηματιστήριο Ενέργειας, διμερείς συμβάσεις κλπ). Η παρούσα επιλογή που εμπεριέχει την ίδρυση και τον συντονισμό των νέων εταιρειών και της αγοράς θέτει εν αμφιβόλω την ευθυγράμμιση με την υπόλοιπη Ευρωπαϊκή αγορά μέχρι το 2015.

Τα πλεονεκτήματα του ιδιοκτησιακού διαχωρισμού περιγράφονται άριστα στην Οδηγία 2009/72/EK αλλά και παλαιότερα στην πρόταση Κανονισμού για τα εσωτερικά δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου της ΕΕ (COM 532/19.9.2007). Η φύση της ενέργειας ως αγαθού μη αποθηκεύσιμου, η συνεχής αύξηση της ζήτησης (συνυφασμένη με την δεδομένη αύξηση του πληθυσμού και των απαιτήσεών του), η επακόλουθη ανάγκη για συνεχείς και σημαντικές επενδύσεις επέκτασης των δικτύων, η δεδομένη αύξηση του κόστους παραγωγής της, η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού και άλλοι λόγοι, επιβάλλουν μία θεώρηση υπερτοπικής ενεργειακής ένταξης, ανάπτυξης και εξωστρέφειας. Η θέση της Ο.Κ.Ε. είναι ότι η προσφορότερη λύση θα ήταν να συνεχίσει ο ΔΕΣΜΗΕ για μία σύντομη μεταβατική περίοδο μέχρις ότου συγκροτηθεί ανεξάρτητη εταιρεία μεταφοράς, η οποία στη συνέχεια θα απορροφήσει τον ΔΕΣΜΗΕ. Σημαντικό κόστος, επίσης, συνεπάγεται στο πλαίσιο του επιλεγέντος, από το Σχ/Ν, μοντέλου ΙΤΟ η συγκρότηση ανεξάρτητης εταιρείας για την αγορά της επόμενης ημέρας, η διαχείριση της οποίας θα μπορούσε να παραμείνει στον ΔΕΣΜΗΕ εφόσον επιλεγεί η λύση της μεταβατικής περιόδου και του μοντέλου του ιδιοκτησιακού διαχωρισμού.

Δ. Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι δεν διασφαλίζεται επαρκώς η ανεξαρτησία του Διαχειριστή Διανομής. Για παράδειγμα, σύμφωνα με διάταξη του Σχ/Ν, ο Διαχειριστής του Δικτύου Διανομής δύναται, για πέντε έτη μετά την έναρξη της λειτουργίας του, να χρησιμοποιεί νομική υποστήριξη παρεχόμενη από τη ΔΕΗ Α.Ε. (μάλιστα, η εν λόγω υπηρεσία αναφέρεται «ενδεικτικά», ήτοι δύνανται να παρέχονται και άλλες). Δηλαδή, σε περίπτωση προσφυγής κατά του Διαχειριστή του Δικτύου από ανεξάρτητο Προμηθευτή, η νομική υποστήριξη του Διαχειριστή του Δικτύου θα γίνει από τους νομικούς που υποστηρίζουν και

τη ΔΕΗ. Και αντιστρόφως, η ΔΕΗ θα έχει πρόσβαση σε όλα τα νομικά θέματα του Διαχειριστή του Δικτύου. Είναι προφανές, επομένως, ότι με τη συγκεκριμένη ρύθμιση τίθενται θέματα ισότιμης μεταχείρισης και πρόσβασης σε πληροφορίες των συμμετεχόντων στην αγορά, διαφάνειας και σύγκρουσης συμφερόντων.

Ε. Αναφορικά με τη θεσμική αναβάθμιση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ), μέσω της ενίσχυσης του ρυθμιστικού της ρόλου και της διεύρυνσης των εκχωρούμενων σε αυτήν αρμοδιοτήτων και εξουσιών, βρίσκεται στη σωστή κατεύθυνση. Η ύπαρξη ενός ισχυρού ρυθμιστή αποτελεί προαπαιτούμενο της απελευθέρωσης της εσωτερικής αγοράς ενέργειας, η οποία συνιστά στόχο του Τρίτου Ενεργειακού Πακέτου. Όμως, η Ο.Κ.Ε. οφείλει να επισημάνει ότι από το σύνολο των σχετικών διατάξεων του Σχ/Ν, δεν προκύπτει συγκεκριμένο κριτήριο με το οποίο έχει γίνει η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ κεντρικής διοίκησης και ΡΑΕ. **Θέση της Ο.Κ.Ε. είναι ότι οι κανονιστικές πράξεις που ανάγονται σε ζητήματα άσκησης οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής να ανατίθενται στην Κυβέρνηση και μόνο τα ζητήματα ρυθμιστικής και τεχνοκρατικής φύσης ή λεπτομερειακής εφαρμογής να ανατίθενται στη ΡΑΕ.** Εξαιρέση στα προαναφερόμενα αποτελούν τα ζητήματα σχετικά με τα δίκτυα και τις διασυνδέσεις, που σύμφωνα με τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες θα πρέπει να ανατεθούν αποκλειστικά στη ΡΑΕ.

ΣΤ. Αναφορικά με τον Μακροχρόνιο Ενεργειακό Σχεδιασμό, θα πρέπει να καθορισθεί από το Σχ/Ν ποιος εκπονεί το σχεδιασμό αυτό καθώς είναι γνωστό ότι το ΣΕΕΣ, που είχε συσταθεί για το σκοπό αυτό, έχει καταργηθεί. Δεδομένου ότι ο σχεδιασμός αυτός έχει μείνει νεκρό γράμμα από τη πρώτη θεσμοθέτησή του (ν. 27773/99), αν πράγματι υπάρχει πολιτική βούληση να χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο άσκησης ενεργειακής πολιτικής, πρέπει επιπλέον να καθοριστούν συγκεκριμένα χρονικά όρια εντός των οποίων ο Υπουργός θα παρουσιάζει το πρόγραμμα στη βουλή.

Ζ. Όσον αφορά την επιλογή του σχήματος του Λειτουργού της Αγοράς (ΛΑΓΗΕ), είναι εμφανής η προσπάθεια του νομοσχεδίου για αποδέσμευση του Λειτουργού από το «σύστημα» και τις «δομές» του Διαχειριστή. Η Ο.Κ.Ε. κρίνει ότι η αποδέσμευση αυτή είναι απολύτως αναγκαία. Εντούτοις, η μελέτη

των αρμοδιοτήτων που θεσμοθετούνται για τον ΛΑΓΗΕ δεικνύει αποψίλωσή του από κρίσιμες αρμοδιότητες σχετικές με τη λειτουργία της αγοράς πραγματικού χρόνου. Συγκεκριμένα, διαπιστώνεται ότι τόσο το πρόγραμμα κατανομής των μονάδων και η κατανομή αυτών σε πραγματικό χρόνο γενικότερα (*dispatching*), όσο και ο υπολογισμός της οριακής τιμής αποκλίσεων αποτελούν αρμοδιότητες του Διαχειριστή και όχι του Λειτουργού. Θέση της Ο.Κ.Ε. είναι ότι οι προαναφερόμενες αποτελούν σημαντικότερες δραστηριότητες που επηρεάζουν τη λειτουργία της χονδρεμπορικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, και επομένως θα πρέπει να είναι αντικείμενο του Λειτουργού της Αγοράς. Λαμβανομένων δε υπόψη των εγγενών αδυναμιών, και της ήδη υπάρχουσας αβεβαιότητας και δυσπιστίας των παικτών της αγοράς, ως προς τη διαφάνεια των όρων που τη διέπουν, η ύπαρξη του Λειτουργού της Αγοράς, καθίσταται ουσιαστική μόνο εφόσον ο τελευταίος αναλάβει όλες τις σχετικές με τη λειτουργία της αγοράς αρμοδιότητες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΚΑΤ΄ ΑΡΘΡΟΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Άρθρο 3 – Κρατική εποπτεία και γενικές αρχές

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι οι στόχοι του Μακροχρόνιου Ενεργειακού Σχεδιασμού, όπως αναφέρονται στο Σχ/Ν, δεν ιεραρχούνται σωστά. Ο πρώτος και κύριος στόχος θα πρέπει να είναι η ασφάλεια τροφοδότησης με έμφαση στη πολιτική καυσίμων. Επομένως, προτείνεται η παρ. 1.(α) να πάει στο τέλος, η παρ. (β) να πάει στη θέση (α), και στη διατύπωση να συμπεριληφθεί οπωσδήποτε η πολιτική καυσίμου που είναι και η ουσία του σχεδιασμού.

Επίσης, η Ο.Κ.Ε κρίνει ότι η αναφορά στην παρ. 1.(δ) για σύνδεση απομακρυσμένων δικτύων με τον ηπειρωτικό χώρο θέλει ιδιαίτερη προσοχή. Η σύνδεση είναι επιθυμητή εφόσον προκύπτει όφελος μετά από μελέτη σκοπιμότητας. Επομένως, προτείνεται να αναδιατυπωθεί η παράγραφος για να μη δημιουργούνται παρερμηνείες.

Άρθρο 57 – Προμηθευτής Τελευταίου Καταφυγίου

Η Ο.Κ.Ε. δεν θεωρεί σκόπιμη την προβλεπόμενη υποχρέωση του Προμηθευτή Τελευταίου Καταφυγίου να προσφέρει τις υπηρεσίες του μόνο για τρεις μήνες. Η Ο.Κ.Ε. προτείνει ότι αυτό θα μπορούσε να καταργηθεί εφόσον ο Προμηθευτής Καθολικής Υπηρεσίας ενσωματωθεί στον Προμηθευτή Τελευταίου Καταφυγίου.

Άρθρο 71 – Δέσμευση Δυναμικότητας ΕΣΦΑ

Άρθρο 91 – Υφιστάμενες Συμβάσεις

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι ορθώς επιλέγεται το μοντέλο του ιδιοκτησιακού διαχωρισμού σχετικά με την αγορά φυσικού αερίου. Κρίνεται, όμως, ότι δεν θα πρέπει να διατηρηθούν οι διατάξεις με τις οποίες θεσπίζεται ιδιαίτερο προστατευτικό καθεστώς για τις συμβάσεις της ΔΕΠΑ, οι οποίες μάλιστα είχαν

συναφθεί κατά το παρελθόν, καθώς με τη διατήρηση της σημερινής κατάστασης δεν μπορεί κανείς άλλος να φέρει φυσικό αέριο από τον αγωγό, παρά το γεγονός ότι υπάρχει χωρητικότητα.

Άρθρο 95 – Δημιουργία νέου δυναμικού παραγωγής μέσω διαδικασίας υποβολής προσφορών

Στην παρ. 5 για την απόκτηση δυναμικού παραγωγής μέσω διαγωνισμού προβλέπεται ότι η ΡΑΕ καθορίζει με απόφασή της όλες τις λεπτομέρειες του διαγωνισμού (φορέα διενέργειας, κριτήρια επιλογής μειοδότη, κ.λπ.). Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι τα προαναφερόμενα θα πρέπει να είναι αρμοδιότητες του αρμόδιου Υπουργού. Η ΡΑΕ μπορεί να έχει απλά συμβουλευτικό ρόλο. Επίσης, η Ο.Κ.Ε. πιστεύει ότι δεν θα πρέπει ο φορέας διενέργειας του διαγωνισμού να είναι ο ίδιος ο ΑΔΜΗΕ.

Αναφορικά με την παρ. 6 εδ. β' του Σχ/Ν, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι η πρόβλεψη για συμμετοχή στην επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία υφιστάμενων μονάδων παραγωγής: *(«Στη διαγωνιστική διαδικασία δύνανται να συμμετέχουν και υφιστάμενες μονάδες παραγωγής, οι οποίες υποβάλλουν μακροπρόθεσμες εγγυήσεις ως προς την ικανότητά τους να ικανοποιούν τους όρους της πρόσκλησης, υπό την προϋπόθεση ότι δύνανται να καλύψουν απαιτήσεις για πρόσθετο δυναμικό κατά την παράγραφο 4»)* αφήνει περιθώρια παρερμηνειών. Επομένως, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι απαιτείται η αναδιατύπωση της διάταξης με επί λέξει μεταφορά της παραγράφου 4 του άρθρου 8 της οδηγίας 2009/72/ΕΚ.

Άρθρο 96 – Κώδικας Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας

Στην παρ. 2 περ. ε', η οποία αφορά τα κριτήρια που εφαρμόζει ο Διαχειριστής του Συστήματος για την κατανομή φορτίου και επικουρικών υπηρεσιών στις διαθέσιμες εγκαταστάσεις παραγωγής και τη χρήση των Διασυνδέσεων, γίνεται παραπομπή στον Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας για την κατανομή του φορτίου. Η εξουσιοδοτική διάταξη για τον Κώδικα Συναλλαγών είναι στο άρθρο 120. Όμως, ούτε στο συγκεκριμένο

σημείο αποτυπώνεται ο τρόπος κατανομής που πρόκειται να ισχύσει. Η Ο.Κ.Ε., επομένως, θεωρεί ότι υπάρχει σοβαρό κενό αναφορικά με την εξουσιοδότηση του Σχ/Ν για το μοντέλο της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, το οποίο σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να καθοριστεί μέσω κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται από τη ΡΑΕ (κώδικες). Πράγματι, με το άρθρο 195.3.ε καταργείται το άρθρο 19.2 του 2773/1999 με το οποίο οριζόταν ως μοντέλο αγοράς αυτό που υπάρχει σήμερα. Με τον τρόπο αυτό, τίθεται ζήτημα ασφάλειας δικαίου για όλους τους συμμετέχοντες στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

Επίσης, η ρύθμιση της παρ. 2 περ.ιδ κρίνεται ότι ενδέχεται να δημιουργήσει προβλήματα στη συντήρηση και κυρίως στη σύνδεση άλλου παραγωγού ή καταναλωτή.

Άρθρο 97 – Σκοπός του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας

Στην παρ. 5 του άρθρου προβλέπεται ότι η ΑΔΜΗΕ Α.Ε., δηλαδή η θυγατρική της ΔΕΗ εταιρεία Συστήματος Ηλεκτρικής Ενέργειας θα τελεί πάντοτε υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο του Δημοσίου, και ότι τυχόν μεταβίβαση μετοχών θα γίνεται εφόσον διασφαλίζεται ότι η διοίκηση της εταιρείας διορίζεται κατά πλειοψηφία από το Δημόσιο ή/και ότι η λήψη μείζονος σημασίας αποφάσεων σχετικά με τη διαχείριση του ΕΣΜΗΕ θα γίνεται με σύμφωνη γνώμη του Δημοσίου. Αντίστοιχη διάταξη υπάρχει και στο άρθρο 67 παρ. 4 για τον ΔΕΣΦΑ. Η Ο.Κ.Ε. κρίνει ότι οι προαναφερόμενοι περιορισμοί θα εμποδίσουν την πορεία προς το μοντέλο του ιδιοκτησιακού διαχωρισμού που αναγγέλθηκε πρόσφατα από το ΥΠΕΚΑ ως επιθυμητό, καθώς και την προσέλκυση επενδυτών στο μετοχικό κεφάλαιο του φορέα που είναι απαραίτητη ώστε να χρηματοδοτηθούν οι τεράστιου ύψους δαπάνες επενδύσεων όπως έχουν προγραμματισθεί μέχρι το 2020.

Άρθρο 101 – Ανεξαρτησία της ΑΔΜΗΕ Α.Ε.

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι στην παρ. 1.β θα πρέπει να αποσαφηνισθεί το κατά πόσο η άντληση κεφαλαίων από το χρηματιστήριο, που συνεπάγεται

πιθανώς μεταβολή της μετοχικής σύνθεσης, πρέπει να έχει εγκριθεί από το Εποπτικό Συμβούλιο.

Άρθρο 102 – Προσωπικό της ΑΔΜΗΕ Α.Ε.

Άρθρο 103 – Μεταφορά Προσωπικού της ΔΕΣΜΗΕ Α.Ε.

Άρθρο 104 – Μεταφορά Προσωπικού της ΔΕΣΜΗΕ Α.Ε. που προέρχεται από τη ΔΕΗ Α.Ε.

Η Ο.Κ.Ε. κρίνει ότι δεν είναι αναγκαία η πρόβλεψη που εισάγεται με τις διατάξεις των άρθρων 102 παρ. 3, 103 παρ. 5 και 104 παρ. 4 του Σχ/Ν, σύμφωνα με τις οποίες: *«η διαδικασία και γενικά κάθε λεπτομέρεια»* για τη μεταφορά προσωπικού της ΔΕΗ ή του ΔΕΣΜΗΕ προς τον ΑΔΜΗΕ αποφασίζεται αφού ληφθεί υπόψη *«η γνώμη της πλέον αντιπροσωπευτικής συνδικαλιστικής οργάνωσης του προσωπικού...»*,. Και τούτο, διότι είναι αυτονόητο ότι σε κάθε περίπτωση θα λαμβάνεται υπόψη το εύλογο συμφέρον του προσωπικού των εν λόγω εταιρειών. Συνεπώς, η εν λόγω ρητή πρόβλεψη μόνο φόβο για κατάχρηση της σχετικής δυνατότητας δημιουργεί.

Επίσης η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι θα πρέπει να προβλέπεται η ίδια ακριβώς προστασία για το προσωπικό της ΔΕΗ που μεταφέρεται είτε στο ΑΔΜΗΕ, είτε στο ΔΕΣΜΗΕ (παρ. 2 άρθρ. 102 & 104 και παρ. 3 άρθ. 103).

Άρθρο 105 – Ανεξαρτησία του προσωπικού και διοίκηση της ΑΔΜΗΕ Α.Ε.

Ως προς το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 105, με το οποίο θεσπίζονται ρυθμίσεις για την εγγύηση της ανεξαρτησίας της διοίκησης του ΑΔΜΗΕ, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι η πρόβλεψη του χωρίου *«με την επιφύλαξη της δραστηριότητας μεταφοράς της ΔΕΗ Α.Ε.»* εισάγει αδικαιολόγητη εξαίρεση από τον τιθέμενο κανόνα. Είναι προφανές από την Οδηγία ότι τα πρόσωπα που θα διοριστούν σε θέσεις μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του ΑΔΜΗΕ δεν πρέπει να κατέχουν *«καμία επαγγελματική θέση ή ευθύνη, συμφέρον ή επιχειρηματική σχέση, άμεσα ή έμμεσα, που να συνδέεται με την κάθετα*

ολοκληρωμένη επιχείρηση ή οποιοδήποτε μέρος της...» χωρίς να προβλέπονται σχετικές εξαιρέσεις.

Άρθρο 107 – Πρόγραμμα Συμμόρφωσης και Υπεύθυνος Συμμόρφωσης

Στην παρ. 12 προβλέπεται ότι σε περίπτωση παρακώλυσης της πρόσβασης του υπευθύνου συμμόρφωσης στις εγκαταστάσεις του ΑΔΜΗΕ, επιβάλλεται πρόστιμο που μπορεί να φτάσει μέχρι τις εκατό χιλιάδες ευρώ (100.000 €). Η Οδηγία δεν προβλέπει κάτι τέτοιο και σε κάθε περίπτωση το ποσό είναι υπερβολικό.

Άρθρο 121 – Συμβουλευτική Επιτροπή της ΑΔΜΗΕ Α.Ε.

Στις ΑΔΜΗΕ και ΛΑΓΗΕ συνίσταται Συμβουλευτική Επιτροπή αποτελούμενη από 10 πρόσωπα με τις ίδιες αρμοδιότητες του Υπεύθυνου Συμμόρφωσης. Η Ο.Κ.Ε. δεν κρίνει χρήσιμη τη σύσταση του συγκεκριμένου οργάνου.

Άρθρο 140 – Γενικά τιμολόγια και διατάξεις χρέωσης

Στο συγκεκριμένο άρθρο εισάγεται ρύθμιση σύμφωνα με την οποία η ΡΑΕ μπορεί να επιβάλλει ρυθμιστικά μέτρα επί των τιμολογίων επιχειρήσεων που κατέχουν σημαντικό μερίδιο στην αγορά. Η συγκεκριμένη ρύθμιση θα πρέπει να αποσαφηνισθεί καθώς δίνεται η εντύπωση ότι πρόκειται προφανώς για δυνατότητα ρύθμισης των τιμολογίων πώλησης ρεύματος της ΔΕΗ, η οποία ανατίθεται πλέον στη ΡΑΕ και όχι το ΥΠΕΚΑ όπως μέχρι σήμερα. Εφόσον όντως αυτό συμβαίνει, η Ο.Κ.Ε. είναι αντίθετη στην συγκεκριμένη ρύθμιση καθώς θεωρεί ότι η τιμολογιακή πολιτική στον τομέα της ενέργειας είναι ζήτημα καθαρά οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής της κυβέρνησης, γιατί εμπεριέχει την κατανομή κατά κλάδο και κατηγορία πελατών. Επομένως, δεν είναι ζήτημα τεχνοκρατικό ή ρυθμιστικό και δεν θα πρέπει να ανατεθεί στη ΡΑΕ.

Ως προς τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη κατά την έγκριση των τιμολογίων σύνδεσης και χρήσης των εθνικών δικτύων (Μεταφοράς και Διανομής) αλλά και άλλων μονοπωλιακών χρεώσεων τα αναφερόμενα στο Σχ/Ν είναι μόνο κοστοστρεφή. Δηλαδή, έχουν ως βάση την απόδοση στον αντίστοιχο Διαχειριστή ή πάροχο του κόστους. Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι εφόσον πρόκειται για ρυθμιζόμενες μονοπωλιακές δραστηριότητες, αυτό δεν είναι αρκετό και δεν είναι σύμφωνο με τη διεθνή πρακτική. Ο Ρυθμιστής οφείλει αφενός να αξιολογεί το εύλογο των δαπανών του Διαχειριστή και την αποδοτικότητά του, και αφετέρου να παρέχει τα κατάλληλα κίνητρα για τη μακροχρόνια μείωση του κόστους (το οποίο κόστος δικτύων είναι κατά κοινή πείρα από τα υψηλότερα στην Ευρώπη). Προτείνεται, επομένως, να προστεθούν τα εξής κριτήρια αξιολόγησης και έγκρισης των τιμολογίων των δικτύων (σύνδεσης και χρήσης): το εγκεκριμένο πρόγραμμα ανάπτυξης, αναλύσεις και συγκριτικές μελέτες για παρόμοια δίκτυα άλλων χωρών, στις οποίες αναλύεται συγκριτικά τόσο το κόστος όσο και η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, τα παρεχόμενα κίνητρα μακροχρόνιας μείωσης του κόστους της δραστηριότητας και η συμμόρφωση προς αυτά.

Στην Ολομέλεια της 25^{ης} Νοεμβρίου 2011 παρέστησαν τα κάτωθι Μέλη
της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Πολυζωγόπουλος Χρήστος

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΙ

Σκορίνης Νικόλαος
Γενικός Γραμματέας Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Ηλιόπουλος Ηλίας
Γενικός Γραμματέας Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Πεβερέτος Παναγιώτης
Μέλος Δ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

Α' ΟΜΑΔΑ

Χάσκος Αθανάσιος
Εκπρόσωπος Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Ασημακόπουλου Δημητρίου
Προέδρου Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Β' ΟΜΑΔΑ

Αρβανιτοζήσης Δημήτρης
Ε.Σ.Ε.Ε.

Γ' ΟΜΑΔΑ

Γωνιωτάκης Γεώργιος
Μέλος Δ.Σ. ΓΕ.Σ.Α.Σ.Ε.

Γιατράς Δημήτριος
Αναπλ.Γεν. Γραμματέας Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Ζούμπος Μιχάλης
Γ.Σ.Ε.Ε.

Δημουλάς Δημήτριος
Γενικός Γραμματέας ΓΕ.Σ.Α.Σ.Ε.
σε αναπλήρωση του
Σταμόπουλου Ιωάννη
Αντιπροέδρου ΓΕ.Σ.Α.Σ.Ε.

Λέντζος Δημήτριος
Εκπρόσωπος Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Κολεβέντης Φώτης
Γ.Σ.Ε.Ε.

Δροσοπούλου Σοφία
Σύμβουλος Δ.Σ.Α.

Ζούλοβιτς Μαργαρίτα
Εκπρόσωπος Ε.Σ.Ε.Ε.

Κρέτσης Κωνσταντίνος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Σωτηρακόπουλος Βασίλειος
Μέλος Δ.Σ. Π.Ι.Σ.

Χαντζαρίδης Κωνσταντίνος
Αντιπρόεδρος Ε.Σ.Ε.Ε.

Λαναρά Ζωή
Γ.Σ.Ε.Ε.

Τσεμπερλίδης Νικόλαος
Πρόεδρος Δ.Σ. ΚΕ.Π.ΚΑ.

Ψαρουδάκης Εμμανουήλ
Μέλος Δ.Σ. Ε.Σ.Ε.Ε.

Ντριβαλλάς Οδυσσεάς
Γ.Σ.Ε.Ε.

Πετρόγιαννης Γιώργος
Εκπρόσωπος GREENPEACE Ελλάς

Αμβράζης Γεώργιος
Εκπρόσωπος Σ.Ε.Τ.Ε.
σε αναπλήρωση του
Ανδρεάδη Ανδρέα
Προέδρου Σ.Ε.Τ.Ε.

Πεπόνης Εμμανουήλ
Γ.Σ.Ε.Ε.

Λυμβαίος Ιωάννης
Αναπλ. Οργανωτικός Γραμματέας
ΕΣΑμεΑ
σε αναπλήρωση του
Βαρδακαστάνη Ιωάννη
Προέδρου ΕΣΑμεΑ

Βερνίκος Γεώργιος
Γενικός Γραμματέας Σ.Ε.Τ.Ε.

Ριζεάκος Ιωάννης
Γ.Σ.Ε.Ε.

Μπέκου Έφη
Πρόεδρος Πολιτικού Συνδέσμου
Γυναικών

Τσατήρης Γεώργιος
Ένωση Ελληνικών Τραπεζών

Συριόπουλος Παναγιώτης
Γ.Σ.Ε.Ε.

Μουράτογλου Ιωάννης
Μέλος Δ.Σ. Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.

Χασιώτης Νικόλαος
Εκπρόσωπος Ένωσης
Ελλήνων Εφοπλιστών

Τούσης Αθανάσιος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Μπάστας Κωνσταντίνος
Εκπρόσωπος Κ.Ε.Π.Ε.

Αλέπης Μιχάλης
Μέλος Δ.Σ. Σ.Α.Τ.Ε.

Χριστόπουλος Γεώργιος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Χριστοδουλόπουλος Χρήστος
Εκπρόσωπος Κ.Ε.Π.Ε.

Κανελλόπουλος Κωνσταντίνος
Γενικός Γραμματέας ΟΜ.Κ.Ο.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Καψιμάλη Δημητρίου
Προέδρου ΟΜ.Κ.Ο.Ε.Ε.

Ξενάκης Βασίλειος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Σουλελής Χρήστος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

**ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΣ
ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ**

Ξυράφης Απόστολος

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ & ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Για κάθε πληροφορία σχετικά με το έργο και τη λειτουργία της Ο.Κ.Ε. είναι στη διάθεσή σας το Τμήμα Δημοσίων & Διεθνών Σχέσεων της Επιτροπής, υπό τη διεύθυνση της Δρος Μάρθας Θεοδώρου.

Τηλ.: 210 9249510-2, Fax: 210 9249514, e-mail: ipr@oke-esc.eu